

KODEKS PRAWA CANONICZEGO

NORMY WSPÓLNE WSZYSTKIM

INSTYTUTOM ŻYCIA KONSEKROWANEGO

Kan. 573 -

§ 1. Życie konsekrowane przez profesję rad ewangelicznych jest trwałą formą życia, w której wierni pod działaniem Ducha Świętego naśladowując dokładnie Chrystusa, oddają się całkowicie umiłowanemu nade wszystko Bogu, ażeby - poświęceni z nowego i szczególnego tytułu dla chwały Boga, budowania Kościoła i zbawienia świata - osiągnąć doskonałą miłość w służbie Królestwa Bożego i, stawszy się w Kościele wyraźnym znakiem, zapowiadać niebieską chwałę.

§ 2. Tę właśnie formę życia w instytutach życia konsekrowanego, kanonicznie erygowanych przez kompetentną władzę Kościoła, podejmują w sposób wolny ci wierni, którzy przez śluby lub inne zobowiązania, zgodnie z przepisami własnych instytutów, zobowiązują się do zachowania ewangelicznych rad czystości, ubóstwa i posłuszeństwa oraz przez miłość, do której prowadzą, łączą się w sposób szczególny z Kościołem i jego tajemnicą.

Kan. 574 -

§ 1. Stan tych, którzy we wspomnianych instytutach praktykują rady ewangeliczne, należy niewątpliwie do życia i świętości Kościoła, stąd powinien być przez wszystkich w Kościele szanowany i popierany.

§ 2. Do tego stanu życia niektórzy wierni są specjalnie przez Boga powoływani, ażeby w życiu Kościoła korzystali ze szczególnego daru oraz, zgodnie z celem i duchem instytutu, pomagali w Jego zbawczej misji.

Kan. 575 - Rady ewangeliczne, oparte na nauce i przykładzie Chrystusa-Nauczyciela, są darem Bożym, który Kościół otrzymał od Pana i z Jego łaski ustawicznie zachowuje.

Kan. 576 - Do kompetentnej władzy kościelnej należy interpretacja rad ewangelicznych, prawne regulowanie ich praktyki, ustanawianie stałych form takiego życia przez kanoniczną aprobatę, jak również odpowiednia troska, aby instytuty wzrastały i rozwijały się zgodnie z duchem ich założycieli i zdrowych tradycji.

Kan. 577 - Bardzo liczne są w Kościele instytuty życia konsekrowanego, które posiadają różne dary, według udzielonej im łaski: naśladowując dokładnie Chrystusa, czy to modlącego się, czy głoszącego Królestwo Boże, czy czyniącego ludziom dobrze, czy też obcującego z nim w świecie, zawsze jednak wypełniającego wolę Ojca.

Kan. 578 - Wszyscy powinni wiernie zachowywać myśl i zamierzenia założycieli, zatwierdzone przez kompetentną władzę kościelną dotyczące natury, celu, ducha i charakteru instytutu, jak również zdrowych jego tradycji, co stanowi dziedzictwo tegoż instytutu.

Kan. 579 - Biskupi diecezjalni mogą, każdy na własnym terytorium, erygować formalnym dekretem instytuty życia konsekrowanego, po niezbędnej konsultacji Stolicy Apostolskiej.

Kan. 580 - Agregacja jednego instytutu życia konsekrowanego do drugiego jest zarezerwowana kompetentnej władzy instytutu agregującego, z zachowaniem zawsze kanonicznej autonomii instytutu agregowanego.

Kan. 581 - Dzielenie instytutu na części, niezależnie od tego, jaką noszą nazwę, erygowanie ich od nowa, łączenie już erygowanych lub dokonywanie innego rodzaju zmian, należy do kompetentnej władzy instytutu, zgodnie z postanowieniami konstytucji.

Kan. 582 - Łączenie i unia instytutów życia konsekrowanego jest zarezerwowane tylko Stolicy Apostolskiej. Jej również jest zarezerwowane tworzenie konfederacji lub federacji.

Kan. 583 - Zmiany podejmowane w instytutach życia konsekrowanego, dotyczące tych elementów, które uzyskały aprobatę Stolicy Apostolskiej, nie mogą być dokonywane bez jej zgody.

Kan. 584 - Zniesienie instytutu należy do wyłącznej kompetencji Stolicy Apostolskiej, której też jest zastrzeżona decyzja odnośnie do dóbr doczesnych instytutu.

Kan. 585 - Zniesienie części instytutu należy do kompetentnej władzy tegoż instytutu.

Kan. 586 -

§ 1. Poszczególnym instytutom przyznaje się słuszną autonomię życia, zwłaszcza w zakresie zarządzania, dzięki której niech posiadają w Kościele własną dyscyplinę, a także zachowują własne dziedzictwo, o którym mowa w kan. 578.

§ 2. Ordynariusze miejsca winni tę autonomię zachowywać i jej strzec.

Kan. 587 -

§ 1. Dla lepszej ochrony własnego powołania oraz identyczności poszczególnych instytutów, kodeks fundamentalny, czyli konstytucje każdego instytutu, oprócz tego, co nakazuje zachować kan. 578, powinny zawierać także normy fundamentalne odnośnie do zarządzania instytutem i dyscypliny członków, włączania członków oraz ich formacji, jak również przedmiotu podejmowanych świętych zobowiązań.

§ 2. Kodeks ten jest zatwierdzany przez kompetentną władzę kościelną i tylko za jej zgodą może być zmieniony.

§ 3. W tym kodeksie należy odpowiednio zharmonizować elementy duchowe i prawne; przy czym jednak nie powinno się mnożyć norm prawnych bez konieczności.

§ 4. Pozostałe normy, wydane przez kompetentny instytut, winny być zebrane w innych kodeksach, które mogą być odpowiednio odnawiane i przystosowywane, stosownie do wymagań miejsca i czasu

Kan. 588 –

§ 1. Stan życia konsekrowanego nie jest ze swej natury ani klerycki, ani laicki.

§ 2. Instytut nazywa się kleryckim wtedy, gdy z racji celu, czyli zamierzenia założyciela, ewentualnie na podstawie prawomocnej tradycji, pozostaje pod zarządem duchownych, podejmuje wykonywanie święceń i jako taki jest uznawany przez władzę kościelną.

§ 3. Natomiast instytut nazywa się laicki wtedy, gdy został uznany za taki przez władzę kościelną, na mocy jego natury, charakteru i celu ma właściwe sobie zadanie, określone przez założyciela czy prawnie ustaloną tradycję, nie zawierającą w sobie wykonywania święceń.

Kan. 589 - Instytut życia konsekrowanego nazywa się instytutem na prawie papieskim, jeśli został erygowany przez Stolicę Świętą albo otrzymał od niej formalny dekret zatwierdzający. Jest natomiast na prawie diecezjalnym, gdy został erygowany przez biskupa diecezjalnego, a nie otrzymał od Stolicy Apostolskiej dekretu zatwierdzającego.

Kan. 590 -

§ 1. Ponieważ instytuty życia konsekrowanego są w sposób specjalny poświęcone na służbę Bogu i całemu Kościołowi, stąd ze szczególnej racji podlegają najwyższej władzy kościelnej.

§ 2. Każdy członek obowiązany jest okazywać uległość Papieżowi jako swemu najwyższemu przełożonemu, również z racji świętych więzów posłuszeństwa.

Kan. 591 - Mając na uwadze większe dobro instytutów oraz troskę o zabezpieczenie potrzeb apostołatu, Papież, na mocy swego prymatu obejmującego cały Kościół, może ze względu na wspólny pożytek wyjmować instytuty życia konsekrowanego spod kierownictwa ordynariuszy miejsca i poddawać je tylko sobie lub innej władzy kościelnej.

Kan. 592 -

§ 1. W celu zacieśnienia wspólnoty instytutów ze Stolicą Apostolską, każdy najwyższy przełożony ma obowiązek - w sposób i w czasie przez nią określonym - przysyłać do Stolicy Świętej krótkie sprawozdanie dotyczące stanu i życia instytutu.

§ 2. Przełożeni każdego instytutu powinni upowszechniać znajomość tych dokumentów Stolicy Świętej, które dotyczą powierzonych im członków, jak również zatroszczyć się o to, by były przestrzegane.

Kan. 593 - Z zachowaniem w mocy kan. 586 instytuty na prawie papieskim podlegają bezpośrednio i wyłącznie władzy Stolicy Apostolskiej w zakresie wewnętrznego zarządu i dyscypliny.

Kan. 594 - Instytut na prawie diecezjalnym pozostaje, z zachowaniem kan. 586, pod szczególną opieką biskupa diecezjalnego.

Kan. 595 -

§ 1. Do biskupa, w którego diecezji znajduje się dom główny, należy zatwierdzanie konstytucji i potwierdzanie prawnie wprowadzonych w nich zmian, z zachowaniem wszakże tego, do czego przyłożyła rękę Stolica Apostolska. Należy do niego również załatwianie ważniejszych spraw, dotyczących całego instytutu, a przekraczających kompetencje władzy wewnętrznej. Gdy instytut objął swym zasięgiem już kilka diecezji, biskup powinien się konsultować z pozostałymi biskupami diecezjalnymi.

§ 2. Biskup diecezjalny może w poszczególnych przypadkach dyspensować od przepisów konstytucji.

Kan. 596 -

§ 1. Przełożeni instytutów oraz kapituły posiadają w odniesieniu do podległych im członków władzę określoną prawem powszechnym i konstytucjami.

§ 2. Natomiast w zakonnych instytutach kleryckich na prawie papieskim posiadają ponadto kościelną władzę rządzenia, w zakresie zarówno zewnętrznym, jak i wewnętrznym.

§ 3. Do władzy, o której w § 1, maja zastosowanie przepisy kan. 131, 133 i 137-144.

Kan. 597 -

§ 1. Do instytutu życia konsekrowanego może być przyjęty każdy katolik, kierujący się właściwą intencją, posiadający przymioty wymagane prawem powszechnym i własnym instytutu, nie związany żadną przeszkodą.

§ 2. Nikt nie może być dopuszczony bez odpowiedniego przygotowania.

Kan. 598 -

§ 1. Każdy instytut mając na uwadze własny charakter i cele powinien określić w swoich konstytucjach sposób realizowania rad ewangelicznych czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, zgodnie z własnym sposobem życia.

§ 2. Wszyscy członkowie powinni nie tylko wiernie i całkowicie zachowywać rady ewangeliczne, lecz także zgodnie z prawem własnego instytutu układać swoje życie i zdążać do osiągnięcia doskonałości własnego stanu.

Kan. 599 - Ewangeliczna rada czystości podejmowana ze względu na Królestwo niebieskie, będąca znakiem przyszłego świata i źródłem obfitej płodności w niepodzielnym sercu, zawiera w sobie obowiązek doskonałej wstrzemięźliwości w celibacie.

Kan. 600 - Ewangeliczna rada ubóstwa do naśladowania Chrystusa, który będąc bogaty stał się dla nas cierpiącym niedostatek, prócz życia w rzeczywistości i w duchu ubogiego, prowadzonego pracowicie w trzeźwości i dalekiego od ziemskich bogactw, niesie ze sobą zależność i ograniczenie w używaniu dóbr i dysponowaniu nimi, zgodnie z własnym prawem poszczególnych instytutów.

Kan. 601 - Ewangeliczna rada posłuszeństwa, podejmowana w duchu wiary i miłości do naśladowania Chrystusa posłusznego aż do śmierci, zobowiązuje do podporządkowania własnej woli prawowitym przełożonym, zastępującym Boga, gdy wydają polecenia zgodnie z własnymi konstytucjami.

Kan. 602 - Braterskie współzycie, właściwe każdemu instytutowi, poprzez które wszyscy członkowie jednoczą się w szczególną jakby rodzinę w Chrystusie, tak powinno być określone, ażeby stawało się dla wszystkich wzajemnym wsparciem w wypełnianiu własnego powołania. Przez braterską zaś wspólnotę zaszczerpiona i ugruntowana w miłości, członkowie winni stać się przykładem powszechnego pojednania w Chrystusie.

Kan. 603 -

§ 1. Oprócz instytutów życia konsekrowanego, uznaje Kościół życie pustelnicze, czyli anachoretyczne, w którym wierni przez surowsze odsunięcie się od świata, milczenie odosobnienia, gorliwą modlitwą i pokutą poświęcają swoje życie na chwałę Boga i zbawienie świata.

§ 2. Prawnie uznaje się za pustelnika osobę poświęconą Bogu w życiu konsekrowanym, jeśli poprzez ślub albo inne święte więzy zobowiązuje się publicznie wobec biskupa diecezjalnego do praktykowania trzech rad ewangelicznych i pod jego kierownictwem zachowuje właściwy tryb życia.

Kan. 604 -

§ 1. Do wspomnianych form życia konsekrowanego dochodzi stan dziewic, które - wyrażając święty zamiar gruntowniejszego naśladowania Chrystusa - są Bogu poświęcone przez biskupa diecezjalnego według zatwierdzonego obrzędu liturgicznego, zostają zaślubione mistycznie Chrystusowi, Synowi Bożemu, i przeznaczone na służbę Kościołowi.

§ 2. Dziewice mogą się zrzekać dla wierniejszego wypełnienia swojego zamiaru oraz dla służby Kościołowi, odpowiadającej ich własnemu stanowi i wykonywanej przy wzajemnej pomocy.

Kan. 605 - Tylko Stolicy Apostolskiej rezerwuje się zatwierdzanie nowych form życia konsekrowanego. Biskupi zaś diecezjalni niech starają się rozpoznać nowe dary życia konsekrowanego, powierzane przez Ducha Świętego Kościołowi, i wspomagać ich promotorów, ażeby możliwie najlepiej wyrażali swoje założenia i zabezpieczali odpowiednimi statutami, posługując się zwłaszcza ogólnymi zasadami podanymi w tej części.

Kan. 606 - Co się tutaj postanawia o instytutach życia konsekrowanego oraz o ich członkach, odnosi się w jednakowym stopniu do mężczyzn i kobiet, chyba że co innego wynika z kontekstu lub natury rzeczy